

Lübeck, 7.02.47.

PEM 13106-3
PR 10

Armas Kärra Rajamäe!

Südamlike tänu kirje ja sellega sa-
bund teadete ja teavituste eest. Näib,
et postiliiklus viimasel ajal on aeg-
lustunud, kunn mainite, et minu kiri,
mis kirjutatud 7. det. jõudis pärrle alles
aasta viimastel päevadel, samuti aga
ka Teie kiri, mis antud postile 3. jee-
bruaril, tuli kätte alles 5. nebruaril.
Võib olla on selles süüdi ilmastiku-
olud tugova pakase näol. Praegugi
püsivad meil päris põhjamaiselt kül-
mad ilmad, mis küttekrüsi tõttu
nõrdeniis ebanugenset mõjuvad.

Hu. jaagundile USH tooni saadetud
raamatute saaduse kohta püüan
kohe andmeid lähemal päevil. Storra
keerus, mist küll midagi ei teadnud, kuid
võib olla seal andmeid speditsoon-
firmadelt.

Jõuluorkestral plaanitud Briti
tooni spetjaltepaev jäi kahjuks pid-
mata, - polevat saadud luba. Teiselt
jälle kuuldu, et loe taotlemisega
on jäänud sedavõrd hiljaks, et pole
sellisest saadud seel pelet vallu-
dada. Kunn koratsesime seal valide
isiku või organi, kes koalide nõud-
siga varustatult võtaks endale Rootsi
saadavate spikute ja ajakirjade vastu-
võtmise ja edasitaimetamise, siis on
mainitud koosoleku ärajämisest
tõrrelt kahju. Pöördusin siis meie
esinduse poole Lübeckis andes edasi
Teie soovi vastava isiku määramiseks
ja sellest teatamiseks Rootsis tegutse-
vaile organisatsioonile, kes meid

Epikute saatusega abistavad. Meie
esindaja, ins. Veerus arus aga siin kohal,
et selleks pole vaja erilist volinikki;
raamatud peaksid endiselt saaduma
esinduse nimel. Kui peetakse vajalikuks
nimelist saatust, siis võiks sellekohas-
talt saajateks figureerida ins. Veerus
või esinduse sekretär M. Arwel Roo-
mees. Säärane kord olevat vajalik
selleks, et esindaja saaks kursis olla
kõigega, mis puutub eesti põgenekesse
siin. Raamatute väljajagamisega ja edas-
toimetamisega seoses olevate kulude
kattetes kavatsuvad nemad epikute
saajalt, s.o. õpilastelt ja kooliselt võtta
taas, mis saaks arvestatult järgmi-
selt: epikute kauehind, mis määratud
Rootsi kroonides arvatakse ümber mar-
kedesse konvertamiseks 3 või 4-ge ja saa-
dud hinnast võetakse siis vahetali-
tuse taas 10%. Kui näiteks epiku
hinnaks Rootsis on 4 krooni, siis tuleks
selle arvutuse järgi raamatu saajal
koolil selle eest siis tasuda vahetalituse
taas 1,20 - 1,60 marka. Väidlesin
sellele vastu, sest raamatute edasi-
saatmise kulud on palju väiksemad ja
Rootsi eellaste soovimeelsete annetuste
võel saadetakse raamatuid siin talius
süü kasutade kättelegi lihtsusele sei-
tamiseks ja õigem oleks neid saadeti-
mille levitamise siin annetajate poolt
on ette võetud tasuda, seega edasi tegi-
like posti- või transpordikulude eest,
kuna saadete kätte, mis levitami-
seks määratud taas eest, tuleks saada
selle eraldi arveprobleem. Lubati
siis võtta kaalumisele, kas oleks või-
malik 10%-list vahetruu vähenemist,
pole aga seni veel selle tulemusi.
Selle kõnaga oleks saadatud võrel-
des endiselt see paremus, et saaks

väälistud endise kõrge tasu võtmise, mis palju pehmemalt tekitas müüjad-
 nend aastal. On aga kartud, et muus
 osas ilmnenuid püüdnud võitnud elasi
 püüdnud selle kõrge rakendamisel. Mõne
 arvates tuleks kõik rühmades ära kaar-
 tade, et korvada see lubamatut
 aeglust ja viivitust, mis ilmneb spi-
 kule ja ajakirjade^{elasi} saatmisel. Algu
 toodud selle kohta veel mõned näited.
 Kuigi viimane spikule saadeti, mis
 sisaldas „Meie emakeel II“ ja koolilaulu II“
 saabus siis juba 3-4 kuud tagasi. Seis-
 vad need raamatud veel praegugi esm-
 duse laos. Selle põhjusi kontrollides
 selgus, et püüdnud jätkuskaas. Viimase
 saamiseks pole aga ke kellegi poole pööra-
 tud. Kuna mul läks korda teada saada
 nende ~~raamatute~~ raamatute arvu laos, siis
 saatsin need nelmeel, kahe koolinõu-
 mik Prasiile paludes võimalikult kahe
 seata protokoll, mis lugemise spikule
 arvu koolides. Selle alusel saadeti
 siis koolid kord need raamatud ke
 kantamiseks kätte. Veelgi kurvem on
 see asjaolu, et saadeti, mis saabus
 enam kui aasta tagasi, seisavad veel
 praegugi siin. Luur-Amanäe, Püüdnud-
 rid 300 eks, Meie emakeel II - 250 eks
 ja Gunderichi, Uuõpetuse spikule - 750 eks.
 Nende kohta selitati, et need olevat
 määratud USA ja Prantsuse (või mõne
 koolide jaoks. Miks neid aga nii
 kaua siin on hoitud, sellele ei
 teadnud keegi vastata. Ka pole veel
 päris selge, mis on saanud rahast, mis
 laekunud saadeti spikule müügit
 müüdnud. Selle küsimuse selgitami-
 seks olevat moodustatud mingi
 komisjoni, kelle töö aga olevat ras-
 vendatud selle poolt, et isikud, kes
 selle asja ajamises tegelesid on vabad.

peel mujale asumisel.

Olen alpooltoodud punktidest kirjutanud selle pärast, et minu arvates peaksite Teie õpikute levitamise tavalisest olukorrast informeeritud olema. Nende punktide korraldamiseks on vaja arvestamist ja võib olla ka teisiabinõusid. Tundub aga, et see võiks kõige algtarbeksaralt toimuda, kui asjaolud jäävad kitsama riigikassa seade, sest asja „suure kella külse riputamisel“ saaksid vast asjatult häiritud need riigikonnad, kes oma tegevusega kaasa abistamiscutsiooni finantsseerivad. Minu arvates peaks ka raamatute müügist saadud summade ülejäägid, kui need selguvad, minema uute õpikute trükkimisse Ratsis seoses uude kuldade katteks.

Kuigi asi minuse otseselt ei puutu, kuid meie koolinoorte ja üldhuse huvide püüdksin ka edaspidi jõudumööda kasse aidata selleks, et sinu ajajamist kiirendada ja siigela alusele seada, kui minu keesabi selles osas vajalikuks peate.

Olen Teile südamest tänulik mõnede „Eesti ajaloo“ näol tehtud kingituse eest. Ma pole seda küll veel kätte saanud, mis kingitud arvatavasti postilubeks. Või oli see saadetud teisel lehel?

Tahaksin loota, et meepoolsest ajutisest punktist ja neist kingitud hetkelisest pettumusest ei vähendaks Teie ja Teie kaastöölise energilisust ja ittevõtlisust Eesti koolidele õpikute sootamisel, millele suure tänu. Lundege mõtlevad kõik koolinoored ja õpetajad meie koalitsioonis nii Ratsis kui Saksamaal. Selles töös ja itkikus elus Teile head suurt soovides

Teie M. Runt.

Adress endiselt:
(24) Lühleik, Vorwerkstrasse
Artillerie-Kaserne, Estnische Gymnasium.